

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2012 No. 322

**Rheoliadau Tribiwnlys Anghenion
Addysgol Arbennig Cymru 2012**

RHAN B

**APELAU ANGHENION ADDYSGOL
ARBENNIG A HAWLIADAU ANABLEDD**

Paratoi achos cyn y gwrandawriad

Datganiadau achos a darpariaeth atodol

Y cyfnod datganiad achos

19.—(1) Y cyfnod datganiad achos yw cyfnod—

- (a) o 30 diwrnod gwaith, sy'n cychwyn ar y dyddiad yr ystyrir bod hysbysiad, a roddwyd o dan reoliad 15(1)(b)(iv) ac 15(2)(c) wedi ei gael yn unol â rheoliad 79(11); a
- (b) sy'n cynnwys unrhyw estyniad i'r cyfnod hwnnw a orchmynnir gan y Llywydd o dan reoliad 69.

(2) Os yw'r Llywydd yn gwneud cyfarwyddyd mewn perthynas ag—

- (a) apêl yn unol â rheoliad 17, ni fydd y cyfnod a bennir ym mharagraff (1) yn cychwyn, a rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys beidio ag anfon hysbysiad at yr apelydd fel sy'n ofynnol gan reoliad 15(1)(b)(iv), nac anfon unrhyw ddogfennau fel sy'n ofynnol gan reoliad 15(2), hyd nes y ceir rhesymau wrth ymateb i'r cyfarwyddyd;
- (b) hawliad yn unol â rheoliad 17 neu'n gwneud ymholiadau o dan reoliad 15(3), ni fydd y cyfnod a bennir ym mharagraff (1) yn cychwyn, a rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys beidio ag anfon hysbysiad at yr hawlydd fel sy'n ofynnol gan reoliad 15(1)(b)(iv), nac anfon unrhyw ddogfennau at y corff cyfrifol fel sy'n ofynnol gan reoliad 15(2), hyd nes y ceir rhesymau wrth ymateb i'r cyfarwyddyd neu y cwblheir yr ymholiadau.

Datganiad achos a thystiolaeth yr apelydd neu'r hawlydd

20.—(1) Rhaid i'r apelydd neu'r hawlydd gyflwyno i Ysgrifennydd y Tribiwnlys, cyn diwedd y cyfnod datganiad achos—

- (a) datganiad achos; a
- (b) pob tystiolaeth arall y bwriedir dibynnu arni ac nas cyflwynwyd eisoes.

(2) Rhaid i'r datganiad achos gynnwys—

- (a) os rhiant y plentyn yw'r apelydd neu'r hawlydd—
 - (i) safbwyntiau'r plentyn ynglŷn â'r materion a godir yn yr apêl neu'r hawliad; neu
 - (ii) esboniad pam nad yw'r apelydd neu'r hawlydd wedi canfod safbwyntiau'r plentyn;

- (b) os y plentyn yw'r apelydd neu'r hawlydd—
- (i) safbwyntiau rhiant y plentyn ynglŷn â'r materion a godir yn yr apêl neu'r hawliad; neu
 - (ii) esboniad pam nad yw'r apelydd neu'r hawlydd wedi canfod safbwyntiau'r rhiant.
- (3) Os rhoddir caniatâd gan y Llywydd, caiff yr apelydd neu'r hawlydd—
- (a) diwygio'r cais apêl neu'r cais hawlio;
 - (b) cyflwyno datganiad atodol o resymau sy'n cefnogi'r cais apêl neu'r cais hawlio;
 - (c) diwygio datganiad atodol o resymau sy'n cefnogi'r cais apêl neu'r cais hawlio;
 - (ch) cyflwyno datganiad achos atodol;
 - (d) diwygio datganiad achos atodol.
- (4) Rhaid i'r apelydd neu'r hawlydd gyflwyno copi i Ysgrifennydd y Tribiwnlys o bob diwygiad a datganiad atodol y rhoddwyd caniatâd ar ei gyfer o dan baragraff (3), o fewn y cyfnod o amser a ganiateir.
- (5) Os diwygir cais apêl yn unol â pharagraff (3) fel bod yr apelydd yn gofyn am orchymyn bod ysgol a gynhelir i'w henwi yn natganiad y plentyn, ac eithrio'r un a enwir eisoes yn y datganiad hwnnw, neu, os nad oes un a enwir eisoes, bod ysgol a gynhelir i gael ei henwi, rhaid i'r apelydd hysbysu pennaeth yr ysgol a gynhelir a enwir yn y cais apêl diwygiedig, gan ddatgan enw a dyddiad geni'r plentyn.
- (6) Os na chynhelir yr ysgol y cyfeirir ati ym mharagraff (5) gan yr awdurdod lleol, rhaid i'r apelydd hysbysu'r awdurdod sy'n cynnal yr ysgol.
- (7) Pan roddir caniatâd o dan baragraff (3), caiff y Llywydd, os bydd angen, estyn y cyfnod datganiad achos, o dan reoliad 69 neu, os daeth i ben, ganiatáu pa bynnag cyfnod pellach a ystyrir yn briodol gan y Llywydd.
- (8) Os yw'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol, ar yr adeg y rhoddir caniatâd o dan baragraff (3), wedi colli ei hawlogaeth i fod yn bresennol neu gael ei gynrychioli yn y gwrandawriad yn unol â rheoliadau 25 neu 36, bydd rhoi'r caniatâd yn adfer y cyfryw hawlogaeth ac, os bydd angen, caniateir gohirio'r gwrandawriad neu ohirio gweddill y gwrandawriad, fel y bo'n briodol, er mwyn i'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol gael ei gynrychioli.

Datganiad achos a thystiolaeth yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol

- 21.**—(1) Rhaid i'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol gyflwyno i Ysgrifennydd y Tribiwnlys cyn diwedd y cyfnod datganiad achos—
- (a) copi o'r penderfyniad a herir;
 - (b) os gwneir yr apêl o dan adran 326 o Ddeddf 1996 neu baragraffau 8 neu 11 o Atodlen 27 i'r Ddeddf honno, copi o ddatganiad y plentyn, unrhyw ddogfennaeth a atodwyd i'r datganiad neu sy'n ffurfio rhan ohono, ac os yw ar gael, copi o'r adolygiad diwethaf;
 - (c) datganiad achos; ac
 - (ch) pob tystiolaeth arall y bwriedir dibynnu arni ac nas cyflwynwyd eisoes.
- (2) Rhaid i ddatganiad achos yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol gael ei lofnodi gan berson a awdurdodwyd i lofnodi dogfennau o'r fath ar ran yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol, a rhaid iddo ddatgan a yw'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol yn bwriadu gwrthwynebu'r apêl neu'r hawliad ai peidio.
- (3) Os yw'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol yn bwriadu gwrthwynebu'r apêl neu'r hawliad, rhaid i'w ddatganiad achos ddatgan—
- (a) ar ba seiliau y gwrthwynebir yr apêl neu'r hawliad, neu unrhyw ran o'r apêl neu'r hawliad;

- (b) enw a chyfeiriad cynrychiolydd yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol ac, os ydynt ar gael, rhif teleffon, rhif ffacs a chyfeiriad e-bost y cynrychiolydd;
 - (c) y chyfeiriad lle y dylid anfon neu ddanfôn dogfennau ar gyfer yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol;
 - (ch) crynodeb o'r ffeithiau mewn perthynas â'r penderfyniad a herir;
 - (d) y rheswm neu'r rhesymau dros y penderfyniad a herir os nad yw'r rheswm neu'r rhesymau'n gynwysedig yn y penderfyniad; ac
 - (dd) y camau, os oes rhai, a gymerwyd eisoes i ddatrys yr anghydfod.
- (4) Rhaid i ddatganiad achos yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol gynnwys—
- (a) safbwyntiau'r plentyn ynglŷn â'r materion a godir yn yr apêl neu'r hawliad; neu
 - (b) esboniad pam nad yw wedi canfod safbwyntiau'r plentyn.
- (5) Caiff yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol ddiwygio'i ddatganiad achos, cyflwyno datganiad achos atodol, neu ddiwygio datganiad achos atodol, os rhoddir caniatâd gan y Llywydd.
- (6) Rhaid i'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol gyflwyno i'r Tribiwnlys gopi o bob diwygiad a datganiad atodol y rhoddwyd caniatâd ar ei gyfer o dan baragraff (5), o fewn y cyfnod o amser a ganiateir.
- (7) Os rhoddir caniatâd o dan baragraff (5), caiff y Llywydd estyn y cyfnod datganiad achos o dan reoliad 69, neu, os daeth i ben, ganiatáu pa bynnag cyfnod pellach a ystyrir yn briodol gan y Llywydd.
- (8) Os yw'r apelydd neu'r hawlydd, ar yr adeg y rhoddir caniatâd o dan baragraff (5), wedi colli hawlogaeth i fod yn bresennol neu gael ei gynrychioli yn y gwrandawriad yn unol â rheoliad 36, bydd rhoi'r caniatâd yn adfer y cyfryw hawlogaeth ac, os bydd angen, caniateir gohirio'r gwrandawriad neu weddill y gwrandawriad, fel y bo'n briodol, er mwyn i'r apelydd neu'r hawlydd gael ei gynrychioli.

Newid cynrychiolydd yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol

- 22.**—(1) Caiff yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol, ar unrhyw adeg, newid ei gynrychiolydd at ddibenion yr apêl neu'r hawliad drwy hysbysu Ysgrifennydd y Tribiwnlys o enw a chyfeiriad ei gynrychiolydd newydd, ac os ydynt ar gael, rhif teleffon, rhif ffacs a chyfeiriad e-bost y cynrychiolydd.
- (2) Rhaid dehongli cyfeiriadau yn y Rheoliadau hyn (sut bynnag y'u mynegir) at anfon dogfennau at yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol, neu roi hysbysiad iddo, fel pe baent yn gyfeiriadau at anfon dogfennau at, neu roi hysbysiad i'r cynrychiolydd a enwir yn unol â pharagraff (1) neu reoliad 21(3) (b).

Newid yr awdurdod lleol mewn apêl

- 23.**—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys at ddibenion apêl os, ar ôl y dyddiad y gwnaed y penderfyniad a herir gan yr awdurdod lleol, nad yw'r awdurdod lleol bellach yn gyfrifol am y plentyn o fewn ystyr adran 321(3) o Ddeddf 1996 (“yr hen awdurdod”).
- (2) Pan fo paragraff (1) yn gymwys, caiff y Llywydd orchymyn, at holl ddibenion yr apêl ac wrth gael tystiolaeth bod y rheoliad hwn yn gymwys, y disodli'r enw'r hen awdurdod gan enw'r awdurdod sy'n gyfrifol am y plentyn o fewn ystyr adran 321(3) o Ddeddf 1996 (“yr awdurdod newydd”).
- (3) Rhaid rhoi cyfle i'r hen awdurdod, yr awdurdod newydd a'r apelydd gael eu clywed cyn gwneud gorchymyn o dan baragraff (2).
- (4) Pan wneir gorchymyn o dan baragraff (2)—
- (a) rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys hysbysu'r hen awdurdod, yr awdurdod newydd a'r apelydd;

- (b) ni fydd yr hen awdurdod bellach yn barti yn yr apêl;
- (c) bydd yr awdurdod newydd yn dod yn barti yn yr apêl;
- (ch) bydd y Rheoliadau hyn yn gymwys fel pe bai'r awdurdod newydd wedi gwneud y penderfyniad a herir;
- (d) rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys anfon copïau at yr awdurdod newydd o'r holl ddogfennau a thystiolaeth ysgrifenedig a gafodd y Tribiwnlys gan yr apelydd a chan yr hen awdurdod mewn perthynas â'r apêl;
- (dd) bydd y weithdrefn ar gyfer penderfynu'r apêl yn ailgychwyn, a rheoliad 15 yn gymwys fel pe bai'r dogfennau a'r dystiolaeth ysgrifenedig a anfonwyd yn unol ag is-baragraff (d) yn rhan o'r cais apêl y cyfeirir ato yn rheoliad 15(1).

Copïau o ddogfennau i'r partïon

24.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys—

- (a) anfon copi at yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol o unrhyw ddiwygiad i'r cais apêl neu'r cais hawlio a ddaw i law yn ystod y cyfnod datganiad achos;
- (b) ar ddiwedd y cyfnod datganiad achos, anfon copi o ddatganiad achos a thystiolaeth ysgrifenedig y naill barti at y llall;
- (c) anfon copïau ar unwaith o unrhyw ddiwygiadau neu ddatganiadau atodol, sylwadau ysgrifenedig, tystiolaeth ysgrifenedig (ac eithrio tystiolaeth ysgrifenedig y ceir copi ohoni yn unol â rheoliad 50 (tystiolaeth ysgrifenedig sy'n hwyr)) neu ddogfennau eraill a geir gan barti ar ôl diwedd y cyfnod datganiad achos, at y parti arall.

(2) Os cyflwynir cais apêl neu gais hawlio, datganiad achos, diwygiad, datganiad atodol, sylw ysgrifenedig, tystiolaeth ysgrifenedig neu ddogfen arall i Ysgrifennydd y Tribiwnlys ar ôl yr amser a ragnodir gan y Rheoliadau hyn, rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys beidio ag anfon copi o'r hyn a gyflwynir felly at y parti arall, onid estynnir y terfyn amser gan y Llywydd o dan reoliad 69.

(3) Pan fo Ysgrifennydd y Tribiwnlys yn anfon unrhyw gopïau o ddogfennau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1) at barti sydd eisoes wedi hysbysu Ysgrifennydd y Tribiwnlys, wrth ymateb i ymholiadau a wnaed o dan reoliad 26(a)(i) a (ii), nad yw'r parti'n dymuno bod yn bresennol na chael ei gynrychioli yn y gwrandawriad, rhaid i Ysgrifennydd y Tribiwnlys ofyn a yw'r parti'n dymuno newid yr ymateb hwnnw ar sail y copïau a gafwyd.

Methiant i gyflwyno datganiad achos ac absenoldeb gwrthwynebiad

25.—(1) Caiff y panel tribiwnlys benderfynu'r apêl neu'r hawliad heb wrandawriad neu drwy gynnal gwrandawriad—

- (a) os na chaff Ysgrifennydd y Tribiwnlys ddatganiad achos gan yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol o fewn y cyfnod datganiad achos;
- (b) os yw'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol yn datgan mewn ysgrifen nad yw'n gwrthwynebu—
 - (i) yr apêl sy'n ymwneud â chynnwys datganiad y plentyn neu benderfyniad i beidio â chynnal datganiad y plentyn; neu
 - (ii) yr hawliad;
- (c) os yw'r awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol yn tynnu'n ôl ei wrthwynebiad i'r canlynol—
 - (i) yr apêl sy'n ymwneud â chynnwys datganiad y plentyn neu benderfyniad i beidio â chynnal datganiad y plentyn; neu
 - (ii) yr hawliad.

(2) Os yw'r panel tribiwnlys yn penderfynu'r apêl neu'r hawliad heb wrandawriad, rhaid iddo wneud hynny ar sail y cais apêl neu'r cais hawlio ac unrhyw ddogfennaeth arall a ddaeth i law neu a ddiwygiwyd eisoes yn unol â rheoliad 20(3).

(3) Os yw'r panel tribiwnlys yn penderfynu cynnal gwrandawriad yn unol â pharagraff (1), caiff ddyroddi cyfarwyddyd sy'n gwahardd yr awdurdod lleol neu'r corff cyfrifol rhag bod yn bresennol yn y gwrandawriad na chael ei gynrychioli yn y gwrandawriad.

(4) Os yw'r apêl yn ymwneud ag—

- (a) yr hyn a gynhwysir mewn datganiad plentyn, ni fydd datganiad nad yw'r awdurdod lleol yn gwrthwynebu'r apêl, neu ei fod yn tynnu ei wrthwynebiad yn ôl, yn cael effaith hyd nes y bo'r awdurdod lleol yn cyflwyno i Ysgrifennydd y Tribiwnlys gadarnhad ysgrifenedig o'r diwygiadau (os oes rhai) y mae'r awdurdod lleol yn cytuno i'w gwneud yn natganiad y plentyn;
- (b) penderfyniad i beidio â chynnal datganiad, ni fydd datganiad nad yw'r awdurdod lleol yn gwrthwynebu'r apêl, neu ei fod yn tynnu ei wrthwynebiad yn ôl, yn cael effaith hyd nes y bo'r awdurdod lleol yn cyflwyno i Ysgrifennydd y Tribiwnlys gadarnhad ysgrifenedig o benderfyniad yr awdurdod lleol i beidio â gwrthwynebu'r apêl neu i dynnu ei wrthwynebiad yn ôl.